

Húszezer ember pisztolya és más interpellációk

(Folytatás az 1. oldalról.)

Sápi Ferenc, az Alumíniumgyár szakmunkása interpellált Beck Tamás kereskedelmi miniszterhez a Bosnyák téri nagybani piac megszüntetéséről.

A kereskedelmi miniszter elmondta: határozat született arról, hogy a Bosnyák téri piacot a XX. kerületi Nagykörösi úton kijelölt területre költöztessék át, amely a jelenlegi Bosnyák téri piac területének több mint hatszorosa. Az átköltöztetésre legkorábban 1991 közepén kerülhet sor.

A képviselő egyetértett a miniszter válaszával, s az Országgyűlés három ellen-szavazattal és négy tartózkodással elfogadta azt.

Boros László, a Posta Kísérleti Intézet műszaki ügyintézője interpellált a Külkereskedelmi Főiskola épületének 1983 óta húzódo felújítása és bővítése tárgyában.

Az interpellációra Beck Tamás kereskedelmi miniszter válaszolt: az elmúlt hónapokban újabb tárgyalások kezdődtek arról, hogy milyen megoldást lehet találni a főiskola bővítésére. Miután pénz nincs, csak olyan megoldások képzelhetők el, amelyek különösebb befektetést nem igényelnek. A miniszter választát sem az interpelláló képviselő, sem az Országgyűlés nem fogadta el.

A márciusi ülésen Balogh Gábor képviselőnek a lakossági és közműfejlesztési beruházások finanszírozásának könnyítéséről szóló interpellációjára adott pénzügyminiszteri választ a képviselő nem fogadta el, így az interpellációt a terv-és költségvetési bizottság megtárgyalta, s jelentését valamennyi képviselő megkapta. Balogh Gábor kifejtette, hogy a bizottság jelentésében foglaltakat csak

részben tudja elfogadni. Azal azonban nem ért egyet, hogy a bizottság nem támogatja a személyi jövedelemadóról szóló törvény 1989-re visszamenőleges hatállyal történő módosítását. A bizottság azt ajánlotta az Országgyűlésnek, hogy az őszi ülészekon napirendre kerülő adórendszer-módosítás során 1990-es hatállyal intézkedjen konkrétan az interpelláció tárgyában. A terv- és költségvetési bizottság nevében Fehérné Eke Katalin kért szót, elmondva, hogy továbbra is fenntartják írásban megfogalmazott véleményüket. Ehhez Békési László pénzügyminiszter is csatlakozott. A bizottság jelentését végül az Országgyűlés 38 ellenszavazattal, 30 tartózkodással elfogadta.

Szalai Géza, a Ganz Szerszámgár Vállalat vésnök szakmunkása a szakképzési hozzájárulásról és a szakképzési alapról szóló 1988. évi 23. törvény módosítását javasolta.

Glatz Ferenc válaszában elmondta: a tárca máris elkülönített a szakképzési alapról 20 millió forintot a jelzett gondok orvoslására. Az Ipari Minisztériummal közösen pedig a jövő héten kezdődő tárgyalásokon megkezdik a törvény felülvizsgálatát.

A képviselő és az Országgyűlés (négy tartózkodással) elfogadta a miniszteri választ.

Vass Józsefné, a Sarkadi Lenin Tsz főkönyvelő-helyettese a kereskedelmi miniszterhez interpellált a külkereskedelmi tevékenység folytatásának rendjével, és az Országos Árhivatal elnökéhez a mezőgazdasági termények, állatok és állati termékek termelői árára vonatkozó ármegállapítás-al kapcsolatban.

A képviselő által megfogalmazott problémákra Vis-

Országos dolgokról, nyolcszemközt

si Ferenc államtitkár, az Országos Árhivatal elnöke válaszolt. Kijelentette, hogy a képviselő által kifogásolt jogszabályok módosítása folyamatban van.

A mezőgazdasági nagyüzemek által igényelt — kormány által is jogosnak tartott — 30 százalékos gabonafelvásárlási áremelést a Minisztertanács nem fogadta el, mivel annak a mezőgazdaság belső folyamataira, az élelmiszerek fogyasztói áraira és az élelmiszerek exportra egyaránt súlyos következményei lennének.

A búza termelői árának alacsony szintjével kapcsolatban kijelentette, hogy ezt a kérdést rövidesen teljeskörűen áttekintik.

Az interpelláló a választ nem fogadta el. Az Országgyűlés tagjai közül a szavazáskor 130-an nemmel, 91-en igennel szavaztak, 57-en pedig tartózkodtak.

Varga Miklós, az Ajkai Bródy Imre Gimnázium és Egészségügyi Szakközépiskola igazgatója az önvédelmi fegyverek visszavonásának tárgyában interpellált a belügyminiszterhez. Kérte a belügyminisztert, hogy vizsgálja felül ezeket a fegyvertartási engedélyeket.

Horváth István belügyminiszter válaszában elmondta, az interpellációban megjelölt adattal ellentétben, nem 100 ezer, hanem mindössze 19 ezer 687 embernek van önvédelmi pisztolya. A többi, magánkézben levő fegyver a vadásztársaságok egyesületi tagjainak a tulajdona.

A jelenlegi magyar szabályozás egyébként hasonlatos több nyugat-európai országéhoz, amennyiben az engedélyezésnél a közéleti funkciókat, hivatali állást betöltőket előnyben részesíti. A rendőri szervek gondosan és folyamatosan ellenőrzik a fegyvertartás körülményeit, a fegyverrel rendelkezők életmódját, magatartását. Az ilyen ellenőrzések nyomán évente 600-700 esetben vonják vissza az engedélyt. Előfordul azonban, hogy az esetek egy részében azoknál is meghagyják az önvédelmi fegyvert, akiknél a korábbi engedélyezési okok már nem állnak fenn. A belügyminiszter szerint ezt a hiányosságot meg kell szüntetni. Az interpellációra adott válaszal a képviselő egyetértett, s az Országgyűlés 4 ellenszavazattal, 10 tartózkodással elfogadta.

Török Sándor, a Jászapáti Nagyközségi Közös Tanács elnöke a belügyminiszterhez interpellált. Megkérdezte: milyen jogi szabályozás várható a közrend és a közbiztonság javítása érdekében?

Horváth István belügyminiszter válaszában rámutatott, hogy megkezdtek a rendőri szervek belső szervezetének korszerűsítését. Elmondta továbbá, hogy a

A városi pártbizottság ülése

(Folytatás az 1. oldalról.)

nyei mellett szállt síkra, de maga is kevesellte a küldöttválasztásra szabott időt, főként a programalkotásra alkalmas delegátusok gondos kiválasztása miatt. A kisebbség joga iránti figyelmet hangsúlyozta Révész Mihály a jelölésnél, s tíz százalék körül javasolta megadni a jelölési lehetőséget (egy küldött 600 párttag után — tehát 50-60 tag jelölési ajánlata). Kispál Antalné szervezési gondokra hívta fel a figyelmet.

A pártbizottság végül a beterjesztett variánsok közül választott mind a jelölés, mind a választás, illetve szavazás rendjére. (Ennek részletesebb ismertetésére visszatérünk.) A küldöttválasztás határidejére vonatkozóan pedig Szeged esetében módosítást kér szeptember 10-ére.

A lakóterületi pártmunka fejlesztésének feladatairól szóló munkabizottsági jelentést Kulcsár Péter, a bizottság vezetője nyújtotta be. A bizottság megállapításainak és javaslatainak lényegét:

Az MSZMP előtt minőségében új követelmény áll: a kibontakozó pártrendszer viszonyai között, modern politikai-választási pártként megújulva helyt állni. E megújulás pedig hatékony működési elvek, dinamikus szervezeti keretek meghonosítását követeli. Gyökeresen módosul a párt és tagjainak viszonyrendszere is: megnövekszik az egyén autonómítása és kezdeményező szerepe, a követelmények a valóság szükséglete szerint differenciálódnak, új tartalmat kap a tolerancia. Az MSZMP politikai-választási pártjellege önmagában is evidenciaként jeleníti meg közéleti-területi funkcióját és működését. De ennek szükségességére mutatnak a társadalmi folyamatok irányai is: megnőtt az igény a demokratikus közéletre, az állampolgári kezdeményezés és önszerveződés gyakorlására, a társadalomirányítás ellenőrzésére. Nem egyszerűen a lakóterületen működő ún. körzeti pártbizottságok megerősítéséről van tehát szó.

Az MSZMP lakóterületi munkájának alapvető funkciói: Az ott élő kommunikatív mozgósítása, felkészítése az MSZMP politikájának alakítására, képviselőre és érvenyesítésére. Politikai agitáció és szervezőmunka a helyi tanácsi és képviselő-választási folyamatokban. A városrész (a község) politikai életének orientálása, vita és koalíció a különböző politikai irányzatokkal. Lakossági kapcsolatok építése és a település (rész) szükségleteinek, érdekeinek politikai megjelenítése, képviselete. Részvétel a településszintű (község és város) politika formálásában, és realizálásában. A párt tömegbázisának és utánpótlásának építése.

Szóregén, Algyón, Kiskun-dorozsmán már létrejöttek, másutt megalakulóban vannak a városrészi szerveződések. Fontosnak tartják, hogy az érintett területeken működő pártbizottságok önállóan, saját belátásuk szerint döntsenek a konkrét megoldásokról. A munkabizottság által érzékelt pártközvélemény helyesli, támogatja mindazon újszerű és önkéntes szerveződések kialakítását, amelyek a munkaviszonyban álló pártok összefogását és mozgósítását szolgálják a lakóhelyi, közéleti szinteken.

Egyre több munkahelyi pártbizottságban születik olyan belső elhatározás, hogy tagjaik a jövőben lakóhelyükön működő alap-

szervezetet alkossanak. Két olyan, aktív dolgozókból álló, ún. közéleti alapszervezet is szerveződött, mely sem konkrét munkahelyekhez, sem szorosan vett lakóhelyhez nem kötődik. Tevékenységük elsődlegesen a város közéletének eseményeihez kapcsolódik. Nem a jelenlegi, ún. közéleti alapszervezetekbe történő tömeges beáramlást, s nem a szervezetek felduzzasztását tekinti megoldásnak a lakóterületi, közéleti pártmunka fejlesztésében. A lakóterületi átstrukturálódás folyamatában viszont nem elképzelhetetlen a későbbi integrálódás, illetve a párttagság generációs, élethelyzet szerinti természetesebb eloszlása. Olyan új struktúra is felvetődött, mely a párt szervezeti felépítését a választókerületekhez rendelné. Az újfajta szervezeti formációkat, működési módokat a kezdeményezés, a szerves fejlődés és a sokszínű megoldási lehetőség jellemezzék.

A munkabizottság javasolta a pártbizottságnak, hogy kezdeményezze az MSZMP vezető szerveinél az MSZMP vezető testületeiben dolgozó tisztségviselők és függetlenített munkatársak érdemi bekapcsolódását a lakóhelyi pártmunkába, s a lakóhelyi pártmunka anyagi feltételeinek biztosítása érdekében a párttagsági díjak egy részének alapszervezeti felhasználását tegyék lehetővé.

Elsőként Miklós Károly kért szót, és kifejtette: az MSZMP munkamódszerében még mindig nem történt meg a szükséges korszerűsítés. Egyelőre a lakóterületi pártmunka feltételei az MSZMP számára sem adottak. Már működő új alapszervezeti forma, a „Hidő” alapszervezet felhívását ismertette Tóth Tamás. A szervezeti egységhez horizontálisan kapcsolódó pártbizottságok rendszerének előnyeit hangsúlyozta, melyekben platformépítő erő is képződhet. Szintén gyakorlati tapasztalatokról beszélt Nagy Gizella: „erőszakos” szervezéssel nem lehet megoldani a lakóterületi pártmunka problémáit. S valóban nincsenek olyan közösségi létesítmények több városrészben, ahol politikai centrumot lehetne létrehozni. Takács Imréné kifejtette: a szervezeti átalakulás, a bizonytalanság a párt számára erős veszteséggel jár. A pártbizottságoknak technikai és anyagi lehetőséget kell biztosítani a működéshez. Papp György sürgetőnek minősítette a tagsággal való alapos, közvetlen párbeszédet, a számára szimpatikus formák közös kidolgozását. Kónya Gábor megfogalmazta a hiányérzetét: a tagság széles körében ismertté kellene tenni a bizottság tapasztalatait, mert számos pártbizottságban eleven a várakozás.

A pártbizottság nem kötelezte el magát egyetlen megoldás mellett — a tagság akaratában és önszerveződésében erejében bízva, az eddigi formák és más variációk elismerésével kívánja elérni a lakóterületi pártmunka fellendülését.

Beszámolt a testületnek az MSZMP és az Ellenzéki Kerakasztal kétoldalú szegedi tárgyalásának első fordulójáról Gyenesey Edina. A pártbizottság a komoly és egyenrangú tárgyalás létrejöttét elégedetten fogadta, a folytatást kívánatosnak tartja, és nagy vitában alakította ki álláspontját az MSZMP helyi tárgyalóküldöttsége számára. (A tárgyalást közvetlenül érintő néhány fontos kérdésben állásfoglalást hozott, melyet holnapi lapunkban adunk közre.)

Az álszervezett minisztérium

A csütörtöki parlamenti munkanap kezdete előtt ülést tartott az Országgyűlés kulturális bizottsága. Az ülésen Glatz Ferenc művelődési miniszter tájékoztatta a képviselőket a tárca belüli átszervezéséről, a készülő minisztériumi koncepciókról, illetve a soron következő legfontosabb feladatokról.

A miniszter fontos célkitűzéseként hangsúlyozta Magyarország kulturális csatlakozását Európához. Mint mondomta: ennek egyik eszköze a már megkezdett nyelvtanítási reform, amelynek első lépéseként a kötelező orosz nyelv-oktatás megszűnik. Glatz Ferenc aláírta: az intézkedés mögött semmifajta politikai megfontolás nem húzódik meg, ez kifejezetten szakmai lépés, s célja változtatni a hazai nyelvtanítás tarthatatlan helyzetét. A miniszter e kezdeti lépéseket egy tízéves nyelvtanítási program első elemeként változtatta, hozzátéve: a jövőben az egyetemeken kétszeresére, a főiskolákon több mint ötszörösére emelik a nyugatnyelvi szakos hallgatók felvételi keretszámát.

Az oktatásügy kérdéskörénél maradván a miniszter kitért arra is, hogy az oktatásban hasznosítani kell az akadémiai kutatóintézetek szellemi erejét. Ezzel egyidejűleg véget kell vetni az akadémiai intéze-

tek és az egyetemek mármár veszekedése feljúló ellentétnek, mégpedig oly módon, hogy az intézeti munkatársakat be kell vonni az egyetemi és főiskolai oktatásba, a felsőoktatási intézményekben pedig biztosítani kell a tudományos kutatás lehetőségét. Mindezzel összefüggésben hangsúlyozta: megkezdődött a hazai oktatásügy felülvizsgálata, s a tárca várhatóan a nyár végére elkészíti az új oktatáspolitikai koncepciót.

A miniszter a továbbiakban a tárca belüli átszervezésekről szólt. Elmondta: az Állami Egyházi Hivatal megszűntével a kormányfő mellett egyházi kollégiumot hívtak életre, s ezzel párhuzamosan a Művelődési Minisztériumban is új főosztály létesült, amely a jövőben az egyház kulturális ügyeinek intézésére hivatott. A nyár végéig ideiglenesen az ifjúsági ügyek is a művelődési tárcahoz tartoznak, míg a sport irányítását ellátó Országos Sporthivatal élére ugyancsak a Művelődési Minisztérium egyik munkatársa — a miniszterhelyettesi rangban kinevezett — Tibor Tamás került. Ezzel egyidejűleg létrehívták a hivatal mellett működő Sporttanácsot, amely koncepcionális, elvi kérdésekben dönt, s amelynek elnöke a művelődési miniszter.

Az elmúlt három napban a Délmagyarországban megjelent parlamenti felvételeket fotóriportériünk, Nagy László készítette